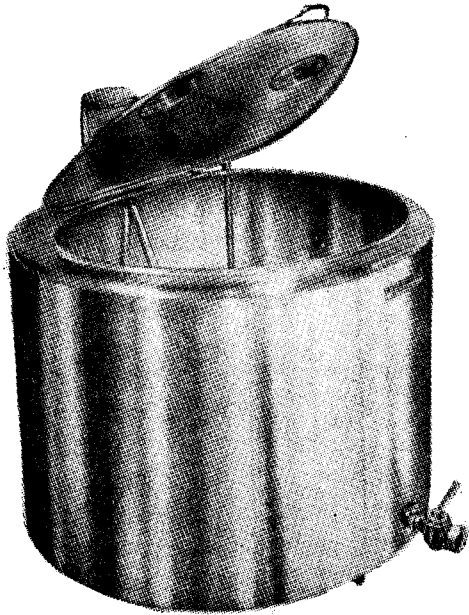

לעיתידן של תחנות ריכוז החלב במושבים

בזמן האחרון עומדים להשקיע בעלי המשקים שבמושבים סכומים ניכרים בצידוד להובלת החלב לתחנות הריכוז. מן הראוי שנציג את השאלה אם צורה זו של ריכוז החלב, כפי שהיא מקובלת כיום, רצויה לנו גם בעתיד.

כידוע, מתרבים החיידקים בחלב במהירות עצומה, מהרגע שהוא יוצא מהעטין ועד לקירורו. לאחר שהחלב עובר את תהליך הקירור, נעשה ריבוי החיידקים איטי יותר, או שהוא נפסק לגמרי; מכאן החשיבות הרבה שבקירור מיד לאחר החליבה.

במושבים, בהם נהוגה הובלה מרוכזת של החלב מהמשק לתחנת הריכוז, עוברת לפעמים שעה ואף יותר מגמר החליבה ועד להכנסת החלב לקירור. במושבים אחדים מתקנים בזמן האחרון מיכלים בקיבול של 100 ליטר ויותר שיבואו במקום הקנקנים המקובלים עד כה (ראה תמונת מיכל כזה בשער „משק הבקר והחלב“, חוברת 69-70). להרכת המיכל הזה מתקנים בתחנת הריכוז משאבה מיוחדת, השואבת את החלב לתוך מיכל המאזניים. ממיכל המאזניים עובר החלב דרך מיכל נוסף, לפני הקירור; אחר כך הוא מוזרם לבריכה לאחר הקירור ורק עם תום כל „הנדודים“ האלה הוא מוכנס לתוך הטארמוס. מובן שבדרך סבוכה כזו מאבד החלב מטיבו, אפילו נניח שכל הכלים והצינורות הם בתכלית הניקיון.

בארצות שונות הולכת ומתאזרחת כיום יחידת קירור קטנה, ממקמת בחדר החלב של משק

הבקר, והיא בעלת כושר קיבול של 400 עד 1200 ליטר (ראה תמונה). מיכלית החלב של המחלבה המרכזית אוספת את החלב מכל משק לחוד, אחת ליומיים.

הננו נמצאים עכשיו בתהליך מהיר של הגדלת יחידת העדר במושבים. תנובות יומיות של 200 ליטר אינן עוד תופעה נדירה במשק מושבי. רכיב שת יחידת קירור כנ"ל כרוכה אמנם בהשקעה חד-פעמית גדולה, ואף הקירור של כמויות קטנות חלב יהיה יקר יותר, אבל חיסול תחנת הריכוז, שישחרר אותנו מהשקעות שוטפות בה ומהוצאות תיפעול גבוהות, יצדיק כעבור זמן קצר את ההשקעה ביחידות הקירור הקטנות.

סידור זה בקבלת החלב יאפשר גם ביטול הטלת קנס, או הענקת פרס, קולקטיביים בהתאם לטיב החלב הכללי, כפי שנהוג הדבר כיום ע"י „תנובה“, וכל בוקר יזכה בתמורה שמגיעה לו לבד, בהתאם לאיכות התוצר שלו.

פמר לנרפכרנ

כפר-ידידיה, מאי 1965

מספר הטלפון של
מעבדות וינלנד
ישונה החל מ-157
המספר החדש:
(053) 4337